EUROOPA KOHTU OTSUS (suurkoda)

29. jaanuar 2008 *

Kohtuasjas C-275/06,

mille ese on EÜ artikli 234 alusel Juzgado de lo Mercantil nº 5 de Madrid (Hispaania) 13. juuni 2006. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 26. juunil 2006, menetluses

Productores de Música de España (Promusicae)

versus

Telefónica de España SAU,

EUROOPA KOHUS (suurkoda),

koosseisus: president V. Skouris, kodade esimehed C. W. A. Timmermans, A. Rosas, K. Lenaerts, G. Arestis ja U. Lõhmus, kohtunikud A. Borg Barthet, M. Ilešič, J. Malenovský (ettekandja), J. Klučka, E. Levits, A. Arabadjiev ja C. Toader,

* Kohtumenetluse keel: hispaania.

kohtujurist: J. Kokott,
kohtusekretär: vanemametnik M. Ferreira,

arvestades kirjalikus menetluses ja 5. juuni 2007. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades kirjalikke märkusi, mille esitasid:

– Productores de Música de España (Promusicae), esindajad: *abogado* R. Bercovitz Rodríguez Cano, *abogado* A. González Gozalo ja *abogado* J. de Torres Fueyo,

– Telefónica de España SAU, esindajad: *procuradora* M. Cornejo Barranco ning *abogado* R. García Boto ja *abogado* P. Cerdán López,

– Itaalia valitsus, esindaja: I. M. Braguglia, keda abistas *avvocato dello Stato* S. Fiorentino,

– Sloveenia valitsus, esindajad: M. Remic ja U. Steblovnik,

– Soome valitsus, esindajad: J. Heliskoski ja A. Guimaraes-Purokoski,

– Ühendkuningriigi valitsus, esindaja: Z. Bryanston-Cross, keda abistas *barrister* S. Malynicz,

– Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: R. Vidal Puig ja C. Docksey,

olles 18. juuli 2007. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

1 Eelotsusetaotlus käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2000. aasta direktiivi 2000/31/EÜ infoühiskonna teenuste teatavate õiguslike aspektide, eriti elektroonilise kaubanduse kohta siseturul (direktiiv elektroonilise kaubanduse kohta) (EÜT L 178, lk 1; ELT eriväljaanne 13/25, lk 399), Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2001. aasta direktiivi 2001/29/EÜ autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste teatavate aspektide ühtlustamise kohta infoühiskonnas (EÜT L 167, lk 10; ELT eriväljaanne 17/01, lk 230) ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiivi 2004/48/EÜ intellektuaalomandi õiguste jõustamise kohta (ELT L 157, lk 45, parandus ELT 2004, L 195, lk 16; ELT eriväljaanne 17/02, lk 32) ning 7. detsembril 2000 Nice'is väljakuulutatud Euroopa Liidu põhiõiguste harta (EÜT C 364, lk 1; edaspidi „harta") artikli 17 lõike 2 ja artikli 47 tõlgendamist.

2 Eelotsusetaotlus esitati mittetulundusühingu Productores de Música de España (Promusicae) (edaspidi „Promusicae") ja Telefónica de España SAU (edaspidi „Telefónica") vahelises kohtuvaidluses selle üle, et viimati mainitu keeldus avaldamast Promusicae'le, kes tegutseb tema liikmeteks olevate intellektuaalomandi õiguste valdajate arvel, isikuandmeid seoses Interneti kasutamisega Telefónica pakutavate ühenduste kaudu.

Õiguslik raamistik

Rahvusvaheline õigus

3 15. aprillil 1994 Marrakechis alla kirjutatud ja Euroopa Ühenduse nimel tema pädevust puudutavas osas nõukogu 22. detsembri 1994. aasta otsusega 94/800/EÜ, mis käsitleb Euroopa Ühenduse nimel sõlmitavaid tema pädevusse kuuluvaid küsimusi puudutavaid kokkuleppeid, mis saavutati mitmepoolsete kaubandusläbirääkimiste Uruguay voorus (1986–1994) (EÜT L 336, lk 1; ELT eriväljaanne 11/21, lk 80), heaks kiidetud Maailma Kaubandusorganisatsiooni (edaspidi „WTO") asutamislepingu lisas 1C oleva intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide lepingu (edaspidi „TRIPS-leping") III jagu kannab pealkirja „Intellektuaalomandi õiguskaitse tagamine". Selle jao artikli 41 lõiked 1 ja 2 sätestavad:

„1. Liikmed tagavad oma seadustega võimaluse kasutada käesolevas osas määratletud kaitsmismenetlusi, et võimaldada tõhusaid meetmeid käesoleva lepinguga hõlmatud intellektuaalomandi õiguste iga rikkumise vastu, sealhulgas kiireloomulisi kaitsevahendeid rikkumise tõkestamiseks ja kaitsevahendeid tulevaste rikkumiste ennetami-

seks. Menetlusi rakendatakse viisil, mis võimaldab vältida tõkete loomist seaduslikule kaubandusele ja pakkuda meetmeid nende kaitsemenetluste kuritarvitamise vastu.

2. Intellektuaalomandi õiguskaitse tagamisega seotud menetlused peavad olema ausad ja erapooletud. Need ei tohi olla ülemäära keerulised või kulukad ega tuua kaasa sobimatuid tähtaegu ega õigustamatuid viivitusi."

4 Nimetatud III jao 2. osas pealkirjaga „Tsiviil- ja haldusmenetlus ning õiguslikud kaitsevahendid" asuv artikkel 42 pealkirjaga „Aus ja erapooletu menetlus" sätestab:

„Iga käesoleva lepinguga hõlmatud intellektuaalomandi õiguse kaitse tagamiseks võimaldavad liikmed õigusevaldajatele tsiviilkohtumenetluse kasutamist […]".

5 TRIPS-lepingu artikkel 47 pealkirjaga „Õigus teabele" sätestab:

„Liikmed võivad sätestada, et kohtuorganitel on õigus kohustada rikkujat teavitama õigusevaldajat kolmandatest isikutest, kes on seotud õigusi rikkuvate kaupade või teenuste tootmise ja levitamisega ning nende levitamiskanalitest, kui kohtu selline korraldus ei ole ebaproportsionaalne rikkumise raskusastmega võrreldes."

Ühenduse õigus

Infoühiskonda ja intellektuaalomandi õiguse ning eelkõige autoriõiguse kaitset käsitlevad sätted

– Direktiiv 2000/31

6 Direktiiv 2000/31 artikkel 1 sätestab:

„1. Käesolev direktiiv püüab kaasa aidata siseturu nõuetekohasele toimimisele, tagades infoühiskonna teenuste vaba liikumise liikmesriikide vahel.

2. Käesolev direktiiv ühtlustab sel määral, kui on vaja lõikes 1 nimetatud eesmärgi saavutamiseks, teatavaid infoühiskonna teenuste kohta kehtivaid siseriiklikke õigusnorme, mis käsitlevad siseturgu, teenuseosutajate asutamist, kommertsteadaandeid, elektroonilisi lepinguid, vahendajate vastutust, tegevusjuhendeid, vaidluste kohtuvälist lahendamist, õiguskaitsevahendeid ja liikmesriikidevahelist koostööd.

3. Käesolev direktiiv täiendab infoühiskonna teenuste suhtes kohaldatavaid ühenduse õigusakte, vähendamata eeskätt rahva tervise ja tarbijate huvide kaitse taset, mis

on kehtestatud ühenduse õigusaktidega ja mida siseriiklikud seadused rakendavad ulatuses, mis ei piira infoühiskonna teenuste osutamise vabadust.

[…]

5. Käesolevat direktiivi ei kohaldata:

[…]

b) direktiivide 95/46/EÜ ja 97/66/EÜ rakendusalasse kuuluvate infoühiskonna teenustega seotud küsimuste suhtes;

[…]".

7 Direktiivi 2000/31 artikkel 15 sätestab:

„1. Liikmesriigid ei kehtesta artiklites 12, 13 ja 14 käsitletud teenuste osutajatele üldist kohustust jälgida teavet, mida nad edastavad või talletavad, ega üldist kohustust otsida ebaseaduslikku tegevust näitavaid fakte ja asjaolusid.

2. Liikmesriigid võivad kehtestada infoühiskonna teenuse osutajatele kohustuse kiiresti teatada pädevatele ametivõimudele nende teenuse saajate väidetavalt ebaseaduslikest tegevustest või pakutavast teabest või kohustuse edastada pädevatele asutustele nende taotluse põhjal teavet, mis võimaldab identifitseerida nende teenuse saajaid, kellega teenuseosutajal on talletamise kohta lepingud."

8 Direktiivi 2000/31 artikkel 18 sätestab:

„1. Liikmesriigid tagavad, et nende siseriiklike õigusaktide kohaselt kasutada olevad infoühiskonna teenuseid käsitlevad õiguskaitsevahendid võimaldaksid kiiresti võtta meetmeid, kaasa arvatud ajutisi meetmeid, et lõpetada iga väidetav rikkumine ja vältida asjaomaste huvide edasist kahjustamist.

[…]".

– Direktiiv 2001/29

9 Vastavalt direktiivi 2001/29 artikli 1 lõikele 1 käsitleb direktiiv autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste õiguskaitset siseturu piires, rõhutades eelkõige infoühiskonna aspekti.

10 Direktiivi 2001/29 artikkel 8 sätestab:

„1. Liikmesriigid näevad käesolevas direktiivis sätestatud õiguste ja kohustuste rikkumise puhuks ette asjakohased sanktsioonid ja õiguskaitsevahendid ning võtavad kõik meetmed nende sanktsioonide ja õiguskaitsevahendite kohaldamise tagamiseks. Sätestatavad sanktsioonid peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

2. Iga liikmesriik võtab vajalikud meetmed tagamaks, et õiguste valdajad, kelle huve on nende territooriumil õigusi rikkuva tegevusega kahjustatud, saavad kohtu kaudu taotleda kahjutasu ja/või ettekirjutust ning vajaduse korral õigusi rikkuva materjali, samuti artikli 6 lõikes 2 nimetatud seadmete, toodete ja komponentide konfiskeerimist.

3. Liikmesriigid tagavad, et õiguste valdajatel on võimalik taotleda kohtu ettekirjutust vahendajatele, kelle teenuseid kolmandad isikud kasutavad autoriõiguse või sellega kaasneva õiguse rikkumiseks."

11 Direktiivi 2001/29 artikkel 9 on sõnastatud järgmiselt:

„Käesolev direktiiv ei mõjuta eelkõige patendiõiguste, kaubamärkide, tööstusdisainiõiguste, kasulike mudelite, mikrolülituse topograafia, kirjatüüpide, tingimusjuurdepääsu, ringhäälinguteenuste kaablile juurdepääsu, rahvusliku rikkuse kaitse, kohtudeposiidi nõuete, piiravat tegevust ja kõlvatut konkurentsi käsitlevate

seaduste, ärisaladuste, julgeoleku, konfidentsiaalsuse, andmekaitse ja eraelu puutumatuse, avalikele dokumentidele juurdepääsu ega lepinguõigusega seotud sätete kohaldamist.”

– Direktiiv 2004/48

12 Direktiivi 2004/48 artikkel 1 sätestab:

„Käesolev direktiiv käsitleb intellektuaalomandi õiguste jõustamiseks vajalikke meetmeid, menetlusi ja õiguskaitsevahendeid. […]”

13 Direktiivi 2004/48 artikkel 2 sätestab:

„[…]

3. Käesolev direktiiv ei mõjuta:

a) ühenduse sätteid intellektuaalomandi materiaalõiguse, direktiivi 95/46/EÜ, direktiivi 1999/93/EÜ ja direktiivi 2003/31/EÜ kohta üldiselt või eriti direktiivi 2000/31/EÜ artiklite 12–15 kohta;

b) liikmesriikide rahvusvahelisi kohustusi ja eriti TRIPS-lepingut, sealhulgas kriminaalmenetlusi ja karistusi sisaldavaid kohustusi;

c) mis tahes siseriiklikke sätteid liikmesriikides, mis puudutavad kriminaalmenetlusi või karistusi seoses intellektuaalomandi õiguste rikkumisega."

14 Direktiivi 2004/48 artikkel 3 sätestab:

„1. Liikmesriigid sätestavad vajalikud meetmed, menetlused ja õiguskaitsevahendid käesolevas direktiivis kirjeldatud intellektuaalomandi õiguste jõustamise tagamiseks. Menetlused, protseduurid ja õiguskaitsevahendid on õiglased ega ole asjatult keerulised või kulukad ega sisalda põhjendamatuid ajalisi piiranguid ega põhjendamatuid viivitusi.

2. Meetmed, menetlused ja õiguskaitsevahendid on tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad ning neid rakendatakse viisil, mis võimaldab vältida tõkete loomist seaduslikule kaubandusele ja ette näha kaitsemeetmeid nende kuritarvitamise vastu."

15 Direktiivi 2004/48 artikkel 8 on sõnastatud järgmiselt:

„1. Liikmesriigid tagavad, et intellektuaalomandi õiguste rikkumise menetlemisel ning hageja õigustatud ja proportsionaalse nõude vastuseks võivad pädevad

kohtuasutused nõuda, et teave intellektuaalomandi õiguste rikkumise päritolu ja kaupade või teenuste levitamisvõrgustiku kohta esitaks rikkuja ja/või kes tahes isik, kes:

a) on tabatud tema valduses oleva õigusi rikkuva kommertseesmärgil kasutatava kaubaga;

b) on tabatud kommertseesmärgil pakutavate õigusi rikkuvate teenuste kasutamiselt;

c) on tabatud õigusi rikkuvate teenuste kommertseesmärgil pakkumiselt

või

d) on teatatud punktides a, b või c viidatud isikute poolt kui osaline kaupade või teenuste tootmises, valmistamises või levitamises.

2. Lõikes 1 nimetatud meetmed hõlmavad vastavalt vajadusele:

a) tootjate, valmistajate, levitajate, tarnijate ja muude kaupade või teenuste varasemate valdajate ning ühtlasi kavandatavate jae- ja hulgimüüjate nimesid ja aadresse;

b) toodetud, valmistatud, vastu võetud, tarnitud või tellitud toodete koguseid ning ühtlasi kõnealuste toodete või teenuste eest makstud hindu.

3. Ilma et see piiraks lõigete 1 ja 2 kohaldamist, kohaldatakse muid õigusnorme, mis:

a) annavad õiguste valdajale õiguse saada täielikumat teavet;

b) reguleerivad teabe kasutamist tsiviil- või kriminaalmenetlustes vastavalt käesolevale artiklile;

c) reguleerivad vastutust teabeõiguse valesti kasutamise eest;

d) võimaldavad teabe jagamisest keeldumise eest lõikes 1 kirjeldatud isikut sundida tunnistama isiku enda või isiku lähedaste sugulaste osalust intellektuaalomandi õiguste rikkumises

või

e) reguleerivad konfidentsiaalsete teabeallikate kaitset ja isikuandmete töötlemist."

Isikuandmete kaitset käsitlevad sätted

– Direktiiv 95/46/EÜ

16 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiivi 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 281, lk 31, ELT eriväljaanne 13/15, lk 355) artikkel 2 sätestab:

„Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) *isikuandmed* – igasugune teave tuvastatud või tuvastatava füüsilise isiku (edaspidi „andmesubjekt") kohta. Tuvastatav isik on isik, keda saab otseselt või kaudselt tuvastada, eelkõige isikukoodi põhjal või ühe või mitme tema füüsilisele, füsioloogilisele, vaimsele, majanduslikule, kultuurilisele või sotsiaalsele identsusele omase joone põhjal;

b) *isikuandmete töötlemine* (edaspidi „töötlemine") – iga isikuandmetega tehtav toiming või toimingute kogum, olenemata sellest, kas see on automatiseeritud või mitte, näiteks kogumine, salvestamine, korrastamine, säilitamine, kohandamine või muutmine, väljavõtete tegemine, päringu teostamine, kasutamine,

üleandmine, levitamine või muul moel avaldamine, ühitamine või ühendamine, sulgemine, kustutamine või hävitamine;

[…]”.

17 Direktiivi 95/46 artikkel 3 sätestab:

„1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse isikuandmete täielikult või osaliselt automatiseeritud töötlemise suhtes ja isikuandmete automatiseerimata töötlemise suhtes, kui kõnealused isikuandmed kuuluvad kataloogi või kui nad kavatsetakse hiljem sellesse kanda.

[…]”.

18 Direktiivi 95/46 artikkel 7 on sõnastatud järgmiselt:

„Liikmesriigid sätestavad, et isikuandmeid võib töödelda ainult juhul, kui:

[…]

f) töötlemine on vajalik vastutava töötleja või andmeid saava kolmanda isiku või kolmandate isikute õigustatud huvide elluviimiseks, kui selliseid huve ei kaalu üles artikli 1 lõike 1 kohaselt kaitstavate andmesubjekti põhiõiguste ja -vabadustega seotud huvid."

19 Direktiivi 95/46 artikkel 8 sätestab:

„1. Liikmesriigid keelavad töödelda selliseid isikuandmeid, mis paljastavad rassilise või etnilise päritolu, poliitilised vaated, usulised või filosoofilised veendumused, ametiühingusse kuulumise, ning tervislikku seisundit või seksuaalelu käsitlevate andmete töötlemise.

2. Lõiget 1 ei kohaldata, kui:

[…]

c) töötlemine on vajalik selleks, et kaitsta andmesubjekti või mõne teise isiku elulisi huve, kui andmesubjekt on füüsiliselt või õiguslikult võimetu oma nõusolekut andma

[…]".

20 Direktiivi 95/46 artikkel 13 sätestab:

„1. Liikmesriigid võivad artikli 6 lõikes 1, artiklis 10, artikli 11 lõikes 1 ja artiklites 12 ja 21 sätestatud kohustuste ja õiguste ulatuse piiramiseks võtta vastu õigusakte, kui sellised piirangud on vajalikud, et kindlustada:

a) riigi julgeolek;

b) riigikaitse;

c) avalik kord;

d) kuritegude või reguleeritud kutsealade ametieetika rikkumiste ennetamine, uurimine, avastamine ja nende eest vastutuselevõtmine;

e) liikmesriigi või Euroopa Liidu olulised majanduslikud või rahanduslikud huvid, sealhulgas raha-, eelarve- ja maksuküsimused;

f) jälgimine, kontrollimine ja regulatiivne funktsioon, mis on kas või ajutiselt seotud avaliku võimu teostamisega punktides c, d ja e osutatud juhtudel;

g) andmesubjekti kaitse või teiste isikute õiguste ja vabaduste kaitse.

[…]”.

– Direktiiv 2002/58/EÜ

21 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuli 2002. aasta direktiivi 2002/58/EÜ, milles käsitletakse isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatuse kaitset elektroonilise side sektoris (eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitlev direktiiv) (EÜT L 201, lk 37; ELT eriväljaanne 13/29, lk 514) artikkel 1 sätestab:

„1. Käesoleva direktiiviga ühtlustatakse liikmesriikide need sätted, mis on vajalikud põhiõiguste ja -vabaduste, eelkõige eraelu puutumatuse kaitse võrdväärse taseme tagamiseks isikuandmete töötlemise puhul elektroonilise side sektoris ja selliste andmete ning elektrooniliste sideseadmete ja -teenuste vaba liikumise tagamiseks ühenduses.

2. Käesoleva direktiivi sätted täpsustavad ja täiendavad direktiivi 95/46/EÜ sätteid lõikes 1 nimetatud eesmärkidel. […]

3. Käesolevat direktiivi ei kohaldata tegevuse suhtes, mis jääb väljapoole Euroopa Ühenduse asutamislepingu reguleerimisala, nagu näiteks Euroopa Liidu lepingu V ja VI jaotise kohane tegevus, ja igal juhul sellise tegevuse suhtes, mis on seotud avaliku korra, riigikaitse, riigi julgeoleku (kaasa arvatud riigi majanduslik heaolu, kui tegevus on seotud riigi julgeolekuga) ja riigi sunnijõuga kriminaalõiguse valdkonnas."

22 Direktiivi 2002/58 artikkel 2 sätestab:

„Kui ei ole sätestatud teisiti, kohaldatakse direktiivis 95/46/EÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiivis 2002/21/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste ühise reguleeriva raamistiku kohta (raamdirektiiv) […] sätestatud mõisteid.

Kasutatakse ka järgmisi mõisteid:

[…]

b) *liiklusandmed* – andmed, mida töödeldakse side edastamiseks elektroonilises sidevõrgus või sellise edastamisega seotud arveldamiseks;

[…]

d) *side* – teave, mida vahetatakse või edastatakse määratud hulga osaliste vahel üldkasutatava elektroonilise side teenuse abil. Mõiste ei hõlma teavet, mida edastatakse üldsusele ringhäälinguteenuse raames elektroonilise sidevõrgu kaudu, välja arvatud juhul, kui sellist teavet võib seostada tuvastatava abonendi või kasutajaga, kes teavet saab;

[…]”.

23 Direktiivi 2002/58 artikkel 3 sätestab:

„1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse isikuandmete töötlemise suhtes, mis toimub seoses üldkasutatavate elektrooniliste sideteenuste osutamisega ühenduse üldkasutatavates sidevõrkudes.

[…]”.

24 Direktiivi 2002/58 artikkel 5 sätestab:

„1. Liikmesriigid tagavad üldkasutatava sidevõrgu ja üldkasutatavate elektrooniliste sideteenuste kaudu toimuva side ja sellega seotud liiklusandmete konfidentsiaalsuse siseriiklike õigusaktidega. Eelkõige keelatakse nende õigusaktidega isikutel, kes ei ole

kasutajad, kuulata, salaja pealt kuulata, salvestada või muul viisil pealt kuulata või jälgida sidet ja sellega seotud liiklusandmeid ilma asjaomaste kasutajate loata, kui see ei ole õiguspärane artikli 15 lõike 1 kohaselt. Käesolev lõige ei takista side edastamiseks vajalikku tehnilist salvestamist, ilma et see piiraks konfidentsiaalsuse põhimõtet.

[…]".

25 Direktiivi 2002/58 artikkel 6 näeb ette:

„1. Abonentide ja kasutajatega seotud liiklusandmed, mida töötleb üldkasutatava sidevõrgu pakkuja või üldkasutatavate elektrooniliste sideteenuste osutaja, tuleb kustutada või muuta anonüümseks, kui neid ei ole enam vaja side edastamiseks, ilma et see piiraks käesoleva artikli lõigete 2, 3 ja 5 ning artikli 15 lõike 1 kohaldamist.

2. Töödelda võib liiklusandmeid, mis on vajalikud abonentide arvete ja sidumistasude jaoks. Selline töötlemine on lubatud ainult selle tähtaja lõpuni, mille jooksul võib arve õiguspäraselt vaidlustada või mille jooksul võib võtta meetmeid arve sissenõudmiseks.

3. Elektrooniliste sideteenuste turustamiseks ja lisaväärtusteenuste osutamiseks võib üldkasutatavate elektrooniliste sideteenuste osutaja töödelda lõikes 1 nimetatud andmeid selliste teenuste või turustamise jaoks vajalikul määral ja vajaliku aja jooksul, kui abonent või kasutaja, kelle kohta andmed käivad, on andnud oma nõusoleku. Kasutajatele ja abonentidele antakse võimalus tühistada oma liiklusandmete töötlemiseks antud nõusolek mis tahes ajal.

[…]

5. Lõigete 1, 2, 3 ja 4 kohaselt võivad liiklusandmeid töödelda ainult üldkasutatavate sidevõrkude pakkuja ja üldkasutatavate elektrooniliste sideteenuste osutaja loal tegutsevad isikud, kes tegelevad arveldamise või andmeliikluse korraldamise, klientide küsimustele vastamise, pettuste avastamise, elektrooniliste sideteenuste turustamise või lisaväärtusteenuste osutamisega, ja selline töötlemine peab toimuma ainult kõnealusteks toiminguteks vajalikul määral.

6. Lõikeid 1, 2, 3 ja 5 kohaldatakse, ilma et see piiraks pädevate asutuste võimalust saada kohaldatavate õigusaktide kohaselt liiklusandmeid vaidluste, eelkõige sidumist või arveldamist käsitlevate vaidluste lahendamiseks.”

26 Vastavalt direktiivi 2002/58 artiklile 15:

„1. Liikmesriigid võivad võtta seadusandlikke meetmeid, millega piiratakse käesoleva direktiivi artiklites 5 ja 6, artikli 8 lõigetes 1, 2, 3 ja 4 ning artiklis 9 sätestatud õiguste ja kohustuste ulatust, kui selline piiramine on vajalik, otstarbekas ja proportsionaalne abinõu selleks, et kaitsta direktiivi 95/46/EÜ artikli 13 lõikes 1 nimetatud riiklikku julgeolekut (s.t riigi julgeolekut), riigikaitset, avalikku korda, kriminaalkuritegude või elektroonilise sidesüsteemi volitamata kasutamise ennetamist, uurimist, avastamist ja kohtus menetlemist. Selleks võivad liikmesriigid muu hulgas võtta seadusandlikke meetmeid, millega nähakse ette andmete säilitamine piiratud aja jooksul käesolevas lõikes sätestatud põhjustel. Kõik käesolevas lõikes osutatud meetmed on kooskõlas ühenduse õiguse üldpõhimõtetega, kaasa arvatud Euroopa Liidu lepingu artikli 6 lõigetes 1 ja 2 osutatud põhimõtetega.

[…]”.

27 Direktiivi 2002/58 artikkel 19 sätestab:

„Alates artikli 17 lõikes 1 nimetatud kuupäevast tunnistatakse direktiiv 97/66/EÜ kehtetuks.

Viiteid kehtetuks tunnistatud direktiivile käsitatakse viidetena käesolevale direktiivile.”

Siseriiklik õigus

28 11. juuli 2002. aasta infoühiskonna teenuste ja elektroonilise kaubanduse seaduse (Ley 34/2002 de servicios de la sociedad de la información y de comercio electrónico, *BOE* nr 166, 12.7.2002, lk 25388; edaspidi „LSSI") artikkel 12 pealkirjaga „Kohustus säilitada liiklusandmeid elektroonilise side valdkonnas" sätestab:

„1. Elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste operaatorid, telekommunikatsioonivõrkudele juurdepääsu pakkujad ja hostingteenuste pakkujad säilitavad käesolevas artiklis ja vastavates rakendussätetes ette nähtud tingimustel kõige enam 12 kuu jooksul ühendus- ja liiklusandmed, mis on tekkinud side käigus seoses infoühiskonna teenuste osutamisega.

2. […] Elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste operaatorid ja käesoleva artikliga hõlmatud teenuste pakkujad ei või säilitatud andmeid kasutada muul eesmärgil, kui on ette nähtud järgmises lõikes või lubatud seadusega, ja nad peavad rakendama kohaseid turvameetmeid, et vältida andmete kaotsiminekut või muutmist, samuti volitamata isikute juurdepääsu andmetele.

3. Andmeid säilitatakse selleks, et neid oleks võimalik kasutada kriminaalasja uurimise raames või avaliku korra ja riigikaitse huvides. Andmed tuleb teha kohtunike või kohtute või prokuratuuri nõudmisel neile kättesaadavaks. Kirjeldatud andmete

üleandmine seaduslikkuse järelevalvet teostavatele asutustele toimub ainult kooskõlas isikuandmete kaitset käsitlevate sätetega.

[…]”.

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimus

29 Promusicae on helisalvestiste ja audiovisuaalsete salvestiste produtsente ja väljaandjaid ühendav mittetulundusühing. Promusicae esitas 28. novembri 2005. aasta kirjas Juzgado de lo Mercantil nº 5 de Madridile (Madridi 5. kommertskohus) taotluse võtta esialgseid meetmeid Telefónica suhtes, kes on äriühing, kelle tegevusala on eelkõige Interneti-ühenduse teenuste osutamine.

30 Promusicae taotles, et Telefónica avaldaks teatavate selliste isikute nime ja aadressi, kellele Telefónica osutab Interneti-ühenduse teenust ja kelle „IP-aadress” ning ühenduse kuupäev ja kellaaeg olid teada. Promusicae väidete kohaselt kasutavad kõnealused isikud failivahetusprogrammi (nn „peer to peer” või „P2P”) nimega „KaZaA” ja võimaldasid oma personaalarvuti ühiskasutatavate failide kaudu juurdepääsu fonogrammidele, mille varalised kasutusõigused kuuluvad Promusicae liikmetele.

31 Promusicae väitis eelotsusetaotluse esitanud kohtus, et KaZaA kasutajad osutavad kõlvatut konkurentsi ja rikuvad intellektuaalomandi õigusi. Promusicae taotles talle eespool mainitud teabe edastamist, et ta saaks asjaomaste isikute vastu algatada tsiviilmenetluse.

32 Juzgado de lo Mercantil nº 5 de Madrid rahuldas 21. detsembri 2005. aasta määrusega Promusicae taotluse võtta esialgseid meetmeid.

33 Telefónica esitas selle määruse peale kaebuse, rõhutades, et vastavalt LSSI-le on Promusicae taotletud andmete edastamine lubatud ainult kriminaalasja uurimise raames või avaliku korra ja riigikaitse huvides, mitte tsiviilmenetluses või selle menetlusega seotud esialgse meetmena. Promusicae väitis omakorda, et LSSI artiklit 12 tuleb tõlgendada kooskõlas direktiivide 2000/31, 2001/29 ja 2004/48 mitmete sätetega ning kooskõlas harta artikli 17 lõikega 2 ja artikliga 47, mis ei võimalda liikmesriikidel piirata asjaomaste andmete edastamise kohustust üksnes nende eesmärkidega, mis on ette nähtud selles seaduses.

34 Neil asjaoludel otsustas Juzgado de lo Mercantil nº 5 de Madrid menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmise eelotsuse küsimuse:

„Kas ühenduse õigus ja täpsemalt […] direktiivi 2000/31/[…] artikli 15 lõige 2 ja artikkel 18, […] direktiivi 2001/29/[…] artikli 8 lõiked 1 ja 2, […] direktiivi 2004/48/[…] artikkel 8 ja […] harta artikli 17 lõige 2 ning artikkel 47 lubavad liikmesriikidel kriminaalasja uurimise raames või avaliku korra ja riigikaitse huvides, ja seega

mitte tsiviilmenetluses, piirata elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste operaatorite, telekommunikatsioonivõrgule juurdepääsu pakkuvate ettevõtjate ja hostingteenuste pakkujate kohustust säilitada ja teha kättesaadavaks ühendus- ja liiklusandmed, mis on tekkinud side käigus seoses infoühiskonna teenuste osutamisega?"

Küsimuse vastuvõetavus

35 Itaalia valitsus väidab kirjalikes märkustes, et eelotsusetaotluse 11. punktis sisalduvad seisukohad annavad alust arvata, et esitatud küsimus on õigustatud ainult siis, kui põhikohtuasjas käsitletavat siseriiklikku õigusnormi tõlgendada nii, et see piirab isikuandmete avaldamise kohustuse ainult kriminaalasjas toimuva uurimisega või avaliku korra ja riigikaitse huvidega. Kuna eelotsusetaotluse esitanud kohus ei välista võimalust, et seda õigusnormi on võimalik tõlgendada nii, et see sellist piirangut ei sisalda, siis tundub asjaomane küsimus Itaalia valitsuse arvates olevat hüpoteetiline ja seega vastuvõetamatu.

36 Sellega seoses tasub meenutada, et EÜ artiklis 234 ette nähtud Euroopa Kohtu ja siseriiklike kohtute koostöö raames on ainult siseriiklikul kohtul, kelle lahendada on vaidlus ja kes vastutab langetatava kohtuotsuse eest, pädevus tema menetluses oleva kohtuasja eripära arvestades hinnata nii eelotsuse vajalikkust oma otsuse tegemiseks kui ka Euroopa Kohtule esitatavate küsimuste asjakohasust (14. detsembri 2006. aasta otsus kohtuasjas C-217/05: Confederación Española de Empresarios de Estaciones de Servicio, EKL 2006, lk I-11987, punkt 16 ja viidatud kohtupraktika).

37 Juhul kui siseriiklike kohtute esitatud küsimused puudutavad ühenduse õiguse sätte tõlgendamist, on Euroopa Kohus seega põhimõtteliselt kohustatud neile vastama, välja arvatud juhul, kui on ilmne, et eelotsusetaotluse eesmärk on saada Euroopa Kohtult otsus kunstliku vaidluse alusel või soovituslikke arvamusi üldiste või hüpoteetiliste küsimuste kohta, et ühenduse õiguse tõlgendamine, mida palutakse, ei ole mingil viisil seotud kohtuasja faktiliste asjaolude või esemega, või ka juhul, kui Euroopa Kohtule ei ole teada vajalikke faktilisi või õiguslikke asjaolusid, et anda tarvilik vastus talle esitatud küsimustele (vt eespool viidatud kohtuotsus Confederación Española de Empresarios de Estaciones de Servicio, punkt 17).

38 Mis puudutab vastutuse jagamist EÜ artiklis 234 kehtestatud koostöökorra raames, siis on tõsi, et siseriiklike õigusnormide tõlgendamine on siseriiklike kohtute, mitte aga Euroopa Kohtu ülesanne, ja Euroopa Kohus ei ole pädev nimetatud artikli alusel alustatud menetluse raames otsustama, kas siseriiklikud õigusnormid on ühenduse õigusnormidega kooskõlas. Samas on Euroopa Kohus pädev andma eelotsuse küsimuse esitanud kohtule kõik ühenduse õiguse tõlgendamiseks vajalikud juhtnöörid, mille alusel siseriiklikul kohtul on võimalik hinnata siseriiklike õigusnormide kooskõla ühenduse õigusega (vt selle kohta 19. septembri 2006. aasta otsus kohtuasjas C-506/04 Wilson, EKL 2006, lk I-8613, punktid 34 ja 35, ning 6. märtsi 2007. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-338/04, C-359/04 ja C-360/04: Placanica jt, EKL 2007, lk I-1891, punkt 36).

39 Mis aga puutub käesolevasse eelotsusetaotlusse, siis nähtub selle kõigist põhjendustest tervikuna ilmselgelt, et eelotsusetaotluse esitanud kohtu arvates sõltub LSSI artikli 12 tõlgendamine sellest, kas kõnealune norm on kooskõlas nende ühenduse õiguse sätetega, millega tuleb arvestada, ja seega nende sätete tõlgendusest, mida Euroopa Kohtult taotletakse. Kuna põhikohtuasja lahend on seega selle tõlgendusega seotud, ei näi esitatud küsimus olevat ilmselgelt hüpoteetiline, nii et Itaalia valitsuse esitatud vastuvõetamatuse põhjendusega ei saa nõustuda.

40 Sellest järeldub, et eelotsusetaotlus on vastuvõetav.

Eelotsuse küsimus

41 Eelotsuse küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas ühenduse õigust ja eriti direktiive 2000/31, 2001/29 ja 2004/48, kui neid käsitledes lähtuda ka harta artiklitest 17 ja 47, tuleb tõlgendada nii, et neist tulenevalt peavad liikmesriigid autoriõiguse tõhusa kaitse eesmärgil sätestama kohustuse edastada isikuandmeid tsiviilmenetluse raames.

Sissejuhatavad märkused

42 Ehkki formaalselt on eelotsusetaotluse esitanud kohus piirdunud oma küsimuses direktiivide 2000/31, 2001/29 ja 2004/48 ning harta tõlgendamisega, ei takista see Euroopa Kohtul esitamast siseriiklikule kohtule kõiki ühenduse õiguse tõlgendamise elemente, mida saab siseriikliku kohtu menetluses oleva kohtuasja lahendamisel kasutada, olenemata sellest, kas siseriiklik kohus neile oma küsimustes viitas või mitte (vt 26. aprilli 2007. aasta otsus kohtuasjas C-392/05: Alevizos, EKL 2007, lk I-3505, punkt 64 ja viidatud kohtupraktika).

43 Kõigepealt tuleb märkida, et esitatud küsimustes mainitud ühenduse õiguse sätete eesmärk on, et liikmesriigid tagavad eelkõige infoühiskonnas intellektuaalomandi ja eriti autoriõiguse tõhusa kaitse, millele viitab Promusicae käesolevas põhikohtuasjas. Seega lähtub eelotsusetaotluse esitanud kohus eeldusest, et LSSI artikli 12 sätted võivad siseriiklikus õiguses raskendada sellist kaitset ette nägevast ühenduse õigusest tulenevate kohustuste täitmist.

44 Kuigi selle seadusega võeti 2002. aastal siseriiklikku õigusesse üle direktiivi 2000/31 sätted, on vaieldamatu, et mainitud seaduse artikli 12 eesmärk on rakendada eraelu puutumatuse eeskirjad, mida ühenduse õiguses eeldab vastavalt direktiividele 95/46 ja 2002/58, millest viimane käsitleb isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatust elektroonilise side sektoris – valdkond, millega on seotud põhikohtuasi.

45 Pealegi on vaieldamatu, et teatavate KaZaA kasutajate nimede ja aadresside edastamine, mida Promusicae taotles, tähendab, et käsutusse antakse isikuandmed, st teave tuvastatud või tuvastatava füüsilise isiku kohta vastavalt direktiivi 95/46 artikli 2 punktis a olevale määratlusele (vt selle kohta 6. novembri 2003. aasta otsus kohtuasjas C-101/01: Lindqvist, EKL 2003, lk I-12971, punkt 24). Sellise teabe edastamine, mida Telefónica Promusicae sõnul salvestab – mida Telefónica ei vaidlusta –, kujutab endast isikuandmete töötlemist direktiivi 2002/58 artikli 2 esimese lõigu tähenduses koosmõjus direktiivi 95/46 artikli 2 punktiga b. Seega tuleb möönda, et selline edastamine kuulub direktiivi 2002/58 kohaldamisalasse, arvestades, et andmete salvestamise enda vastavus selle direktiivi nõuetele ei ole põhikohtuasjas vaidlusküsimuseks.

46 Neil tingimustel tuleb kõigepealt kontrollida, kas direktiiv 2002/58 välistab selle, et autoriõiguse tõhusa kaitse eesmärgil peab liikmesriik sätestama kohustuse edastada tsiviilmenetluse raames isikuandmeid, et anda selle õiguse omanikule võimalus algatada tsiviilmenetlus, mis põhineb selle õiguse olemasolul. Eitava vastuse korral tuleb järgmiseks kontrollida, kas eelotsusetaotluse esitanud kohtu poolt sõnaselgelt viidatud kolmest direktiivist tuleneb otseselt, et liikmesriigid peavad sellise kohustuse sätestama. Lõpuks, kui vastus ka sellele teisele küsimusele on eitav, tuleb eelotsusetaotluse esitanud kohtule tarviliku vastuse andmiseks, lähtudes asjaomase kohtu viitest hartale, uurida, kas põhikohtuasjas käsitletava olukorraga sarnasel juhul võib vajadus mõista viimati mainitud kolme direktiivi teisiti tuleneda muudest ühenduse õigusnormidest.

Direktiiv 2002/58

47 Direktiivi 2002/58 artikli 5 lõige 1 sätestab, et liikmesriigid tagavad üldkasutatava sidevõrgu ja üldkasutatavate elektrooniliste sideteenuste kaudu toimuva side ja sellega seotud liiklusandmete konfidentsiaalsuse ning keelavad eelkõige põhimõtteliselt kõigil teistel isikutel, kes ei ole kasutajad, salvestada neid andmeid ilma asjaomaste kasutajate loata. Ainsad erandid puudutavad isikuid, kes võivad seda õiguspäraselt teha asjaomase direktiivi artikli 15 lõike 1 kohaselt, ja side edastamiseks vajalikku tehnilist salvestamist. Mis lisaks puutub liiklusandmetesse, siis näeb direktiivi 2002/58 artikli 6 lõige 1 ette, et salvestatud andmed tuleb kustutada või muuta anonüümseks, kui neid ei ole enam vaja side edastamiseks, ilma et see piiraks selle artikli lõigete 2, 3 ja 5 ning kõnealuse direktiivi artikli 15 lõike 1 kohaldamist.

48 Mis esiteks puutub artikli 6 lõigetesse 2, 3 ja 5, mis käsitlevad liiklusandmete töötlemist lähtuvalt sideteenuste eest arveldamise, nende teenuste turustamise ja lisaväärtusteenuste osutamise vajadustest, siis need sätted ei käsitle kõnealuste andmete edastamist muudele isikutele peale nende, kes tegutsevad üldkasutatavate sidevõrkude pakkuja ja üldkasutatavate elektrooniliste sideteenuste osutaja loal. Mis puutub direktiivi 2002/58 artikli 6 lõikesse 6, siis ei käsitle see muid kui teenuse osutaja ja kasutaja vahelisi vaidlusi eelkõige selle artikli teistes sätetes käsitletud tegevuse tulemusel tekkivate andmete säilitamise põhjuste üle. Kuna selle artikli sätted ei puuduta seega ilmselgelt sellist olukorda nagu Promusicae olukord põhikohtuasja puhul, siis ei tule sellele olukorrale hinnangu andmisel nendega arvestada.

49 Mis teiseks puutub direktiivi 2002/58 artikli 15 lõikesse 1, siis tuleb meenutada, et selle sätte kohaselt võivad liikmesriigid võtta seadusandlikke meetmeid, millega piiratakse eelkõige kohustuse tagada liiklusandmete konfidentsiaalsus ulatust, kui selline piiramine on demokraatlikus ühiskonnas vajalik, otstarbekas ja proportsionaalne abinõu, et tagada riiklik julgeolek (s.t riigi julgeolekut), riigikaitse ja avalik kord ning kriminaalkuritegude või elektroonilise sidesüsteemi volitamata kasutamise ennetamine, uurimine, avastamine ja kohtus menetlemine, nagu näeb ette direktiivi 95/46 artikli 13 lõige 1.

50 Seega annab direktiivi 2002/58 artikli 15 lõige 1 liikmesriikidele võimaluse sätestada erandid neil lasuvast, sama direktiivi artiklist 5 tulenevast põhimõttelisest kohustusest tagada isikuandmete konfidentsiaalsus.

51 Siiski ei näi ükski neist eranditest olevat seotud olukorraga, mis eeldab tsiviilmenetluse algatamist. Ühelt poolt puudutavad need erandid riiklikku julgeolekut, riigikaitset ja avalikku korda, mis on seotud riigi ametiasutustele tüüpiliste ülesannetega ning mis ei puutu üksikisikute tegevusvaldkonda (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus Lindqvist, punkt 43), ja teiselt poolt kohtus kriminaalkuritegude menetlemist.

52 Elektroonilise sidesüsteemi volitamata kasutamist käsitlev erand näib puudutavat sellist kasutamist, mis seab ohtu kõnealuse süsteemi terviklikkuse või turvalisuse, nagu näiteks direktiivi 2002/58 artikli 5 lõikes 1 ette nähtud side pealtkuulamine või jälgimine ilma asjaomaste kasutajate loata. Selline kasutamine, mis mainitud artikli kohaselt eeldab liikmesriigi sekkumist, ei seondu aga enam olukordadega, mille alusel võib algatada tsiviilmenetluse.

53 Tuleb siiski tõdeda, et direktiivi 2002/58 artikli 15 lõikes 1 lõpeb eespool mainitud erandite loetelu otsese viitega direktiivi 95/46 artikli 13 lõikele 1. Ka viimati mainitud säte annab liikmesriikidele volituse võtta meetmeid isikuandmete konfidentsiaalsuse säilitamise kohustuse piiramiseks, kui sellised piirangud on vajalikud eelkõige teiste isikute õiguste ja vabaduste kaitseks. Kuna direktiivi 2002/58 artikli 15 lõike 1 sätted ei täpsusta, milliste õiguste ja vabadustega on tegu, tuleb neid sätteid tõlgendada nii, et need väljendavad ühenduse seadusandja tahet hoiduda välistamast nende sätete kohaldamisalast nii omandiõiguse kaitset kui ka olukordi, kus autorid soovivad saada kaitset tsiviilmenetluse raames.

54 Seega tuleb tõdeda, et direktiiv 2002/58 ei välista liikmesriikide võimalust sätestada kohustust edastada isikuandmeid tsiviilmenetluse raames.

55 Siiski ei saa selle direktiivi artikli 15 lõiget 1 tõlgendada nii, et sätte kohaselt peavad liikmesriigid seal loetletud olukordade puhul sellise kohustuse sätestama.

56 Seega tuleb kontrollida, kas eelotsusetaotluse esitanud kohtu mainitud kolmest direktiivist tulenevalt peavad liikmesriigid autoriõiguse tõhusa kaitse tagamiseks sellise kohustuse sätestama.

Eelotsusetaotluse esitanud kohtu mainitud kolm direktiivi

57 Kõigepealt tuleb märkida, et eelotsusetaotluse esitanud kohtu mainitud direktiivide eesmärk on, et liikmesriigid tagavad eelkõige infoühiskonnas intellektuaalomandi tõhusa kaitse ja eriti autoriõiguse tõhusa kaitse, nagu on meenutatud ka käesoleva otsuse punktis 43. Direktiivi 2000/31 artikli 1 lõike 5 punktist b, direktiivi 2001/29 artiklist 9 ja direktiivi 2004/48 artikli 8 lõike 3 punktist e nähtub siiski, et see kaitse ei mõjuta isikuandmete kaitsega seotud nõudmisi.

58 Tõepoolest nõuab direktiivi 2004/48 artikli 8 lõige 1, et liikmesriigid tagavad, et intellektuaalomandi õiguste rikkumise menetlemisel ning hageja õigustatud ja proportsionaalse taotluse alusel võivad pädevad kohtuasutused määrata, et esitataks teave intellektuaalomandi õiguste rikkumise päritolu ja kaupade või teenuste

levitamisvõrgustiku kohta. Neist sätetest koosmõjus sama artikli lõike 3 punktiga e ei nähtu siiski, et neist sätetest tulenevalt peavad liikmesriigid autoriõiguse tõhusa kaitse eesmärgil sätestama kohustuse edastada isikuandmeid tsiviilmenetluse raames.

59 Ka ei nõua liikmesriikidelt sellise kohustuse sätestamist direktiivi 2000/31 artikli 15 lõige 2 ja artikkel 18 ega direktiivi 2001/29 artikli 8 lõiked 1 ja 2.

60 Seoses Promusicae poolt viidatud TRIPS-lepingu artiklitega 41, 42 ja 47, millega kooskõlas tuleb niivõrd, kui võimalik, tõlgendada ühenduse õigust, mis reguleerib – nagu käesolevas eelotsusetaotluses viidatud sätted – selles lepingus käsitletavat valdkonda (vt selle kohta 14. detsembri 2000. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-300/98 ja C-392/98, Dior jt, EKL 2000, lk I-11307, punkt 47, ja 11. septembri 2007 aasta otsus kohtuasjas C-431/05: Merck Genéricos – Produtos Farmacêuticos, EKL 2007, lk I-7001, punkt 35), tuleb tõdeda, et kuigi need artiklid nõuavad intellektuaalomandi tõhusat kaitset ja selle kaitse tagamiseks õiguskaitsevahendite sätestamist, ei pea nende alusel siiski tõlgendama eespool mainitud direktiive nii, nagu kohustaksid need liikmesriike sätestama kohustuse edastada isikuandmeid tsiviilmenetluse raames.

Põhiõigused

61 Eelotsusetaotluse esitanud kohus viitab eelotsusetaotluses harta artiklitele 17 ja 47, mis käsitlevad esiteks omandiõiguse ja eelkõige intellektuaalomandi õiguse kaitset ja

teiseks õigust tõhusale õiguskaitsevahendile. Tuleb tõdeda, et neile artiklitele viidates soovib nimetatud kohus teada, kas viidatud kolme direktiivi tõlgendus, mille kohaselt liikmesriigid ei pea autorikaitse tõhusaks tagamiseks sätestama kohustust edastada isikuandmeid tsiviilmenetluse raames, ei tingi põhiõiguste – ehk omandiõiguse ja õiguse tõhusale kohtulikule kaitsele – rikkumist.

62 Tuleb meenutada, et omandiõigus kui põhiõigus, mille raamesse kuuluvad ka intellektuaalomandi õigused, ning sealhulgas autoriõigus (vt selle kohta 12. septembri 2006. aasta otsus kohtuasjas C-479/04: Laserdisken, EKL 2006, lk I-8089, punkt 65), ja õigus tõhusale kohtulikule kaitsele on ühenduse õiguse üldpõhimõtted (vt selle kohta vastavalt 12. juuli 2005. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-154/04 ja C-155/04: Alliance for Natural Health jt, EKL 2005, lk I-6451, punkt 126 ja viidatud kohtupraktika, ja 13. märtsi 2007. aasta otsus kohtuasjas C-432/05: Unibet, EKL 2007, lk I-2271, punkt 37 ja viidatud kohtupraktika).

63 Siiski tuleb tõdeda, et vaidlusalune olukord, mille kohta eelotsusetaotluse esitanud kohus on selle küsimuse esitanud, toob lisaks neile kahele eespool mainitud õigusele esile veel ühe põhiõiguse, nimelt õiguse isikuandmete ja seega eraelu puutumatuse kaitsele.

64 Vastavalt direktiivi 2002/58 põhjendusele 2 püütakse direktiiviga austada põhiõigusi ja selles järgitakse eelkõige Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid. Eelkõige püütakse direktiiviga tagada nimetatud harta artiklites 7 ja 8 sätestatud õiguste igakülgne austamine. Nimetatud artikkel 7 kordab sisuliselt 4. novembril

1950 Roomas alla kirjutatud Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni artiklit 8, mis tagab õiguse eraelu puutumatusele, ja selle harta artikkel 8 näeb otsesõnu ette õiguse isikuandmete kaitsele.

65 Seega tõstatab käesolev eelotsusetaotlus küsimuse, kuidas saavutada vajalik kooskõla nõuete vahel, mis puudutavad selliste erinevate põhiõiguste kaitset nagu ühelt poolt õigus eraelu puutumatusele ja teiselt poolt õigus omandiõiguse kaitsele ning õigus tõhusale õiguskaitsele.

66 Nende erinevate õiguste ja huvide vahel põhjendatud tasakaalu leidmist võimaldavad mehhanismid sisalduvad esiteks direktiivis 2002/58 endas, kuna see direktiiv sätestab reeglid, mille kohaselt määratletakse, millistes olukordades ja millisel määral on isikuandmete töötlemine seaduslik ning millised tagatised peavad olema ette nähtud, ning samuti eelotsusetaotluse esitanud kohtu mainitud kolmes direktiivis, mis näevad ette erandi juhuks, mil meetmed neis direktiivides käsitletavate õiguste kaitsmiseks mõjutavad isikuandmete kaitset. Teiseks peavad mainitud mehhanismid tulenema sellest, et liikmesriigid kehtestavad sätted, mis tagavad nende direktiivide ülevõtmise siseriiklikku õigusesse, ja nende sätete kohaldamisest liikmesriikide ametiasutuste poolt (vt selle kohta seoses direktiiviga 95/46 eespool viidatud kohtuotsus Lindqvist, punkt 82).

67 Mis puutub mainitud direktiividesse, siis on nende sätted üsna üldised, kuna neid peab olema võimalik kohaldada arvukates erinevates olukordades, mis võivad esineda kõigis liikmesriikides. Seega on loogiline, et neis sisalduvad reeglid jätavad liikmesriikidele vajaliku kaalutluspädevuse, et määratleda ülevõtmismeetmed, mida võib kohandada erinevate võimalike olukordadega (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus Lindqvist, punkt 84).

68 Sellises olukorras peavad liikmesriigid eespool mainitud direktiivide ülevõtmisel jälgima, et nad tugineksid nende direktiivide sellisele tõlgendusele, mis võimaldab tagada tasakaalu erinevate ühenduse õiguskorras kaitstud põhiõiguste vahel. Järgmiseks, liikmesriikide ametiasutused ja kohtud ei pea nende direktiivide ülevõtmismeetmete rakendamisel mitte ainult tõlgendama oma siseriiklikku õigust kooskõlas nende direktiividega, vaid peavad ka jälgima, et nad ei tugineks asjaomaste direktiivide sellisele tõlgendusele, mis on vastuolus nende põhiõigustega või muude ühenduse õiguse üldpõhimõtetega, näiteks proportsionaalsuse põhimõttega (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus Lindqvist, punkt 87, ja 26. juuni 2007. aasta otsus kohtuasjas C-305/05: Ordre des barreaux francophones et germanophone jt, EKL 2007, lk I-5305, punkt 28).

69 Lisaks tuleb sellega seoses meenutada, et ühenduse seadusandja on direktiivi 2002/58 artikli 15 lõikes 1 otsesõnu sätestanud, et selles lõikes osutatud, liikmesriikide võetavad meetmed peavad olema kooskõlas ühenduse õiguse üldpõhimõtetega, kaasa arvatud Euroopa Liidu lepingu artikli 6 lõigetes 1 ja 2 osutatud põhimõtetega.

70 Kõiki eeltoodud kaalutlusi silmas pidades tuleb esitatud küsimusele vastata, et direktiividest 2000/31, 2001/29, 2004/48 ja 2002/58 tulenevalt ei pea liikmesriigid põhikohtuasjaga sarnases olukorras kehtestama kohustust edastada autoriõiguse tõhusa kaitse tagamiseks isikuandmeid tsiviilmenetluse raames. Ühenduse õiguse kohaselt peavad liikmesriigid siiski nende direktiivide ülevõtmisel jälgima, et nad tugineksid asjaomaste direktiivide sellisele tõlgendusele, mis võimaldab tagada tasakaalu erinevate ühenduse õiguskorras kaitstud põhiõiguste vahel. Järgmiseks, liikmesriikide

ametiasutused ja kohtud ei pea nende direktiivide ülevõtmismeetmete rakendamisel mitte ainult tõlgendama oma siseriiklikku õigust kooskõlas asjaomaste direktiividega, vaid nad peavad ka jälgima, et nad ei tugineks asjaomaste direktiivide sellisele tõlgendusele, mis on vastuolus viidatud põhiõigustega või muude ühenduse õiguse üldpõhimõtetega, näiteks proportsionaalsuse põhimõttega.

Kohtukulud

71 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule märkuste esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (suurkoda) otsustab:

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2000. aasta direktiivist 2000/31/EÜ infoühiskonna teenuste teatavate õiguslike aspektide, eriti elektroonilise kaubanduse kohta siseturul (direktiiv elektroonilise kaubanduse kohta), Euroopa Parlamendi ja Nõukogu 22. mai 2001. aasta direktiivist 2001/29/EÜ autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste teatavate aspektide ühtlustamise kohta

infoühiskonnas, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiivist 2004/48/EÜ intellektuaalomandi õiguste jõustamise kohta ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuli 2002. aasta direktiivist 2002/58/EÜ, milles käsitletakse isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatuse kaitset elektroonilise side sektoris (eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitlev direktiiv), tulenevalt ei pea liikmesriigid põhikohtuasjaga sarnases olukorras kehtestama kohustust edastada autoriõiguse tõhusa kaitse tagamiseks isikuandmeid tsiviilmenetluse raames. Ühenduse õiguse kohaselt peavad liikmesriigid siiski nende direktiivide ülevõtmisel jälgima, et nad tugineksid asjaomaste direktiivide sellisele tõlgendusele, mis võimaldab tagada tasakaalu erinevate ühenduse õiguskorras kaitstud põhiõiguste vahel. Järgmiseks, liikmesriikide ametiasutused ja kohtud ei pea nende direktiivide ülevõtmismeetmete rakendamisel mitte ainult tõlgendama oma siseriiklikku õigust kooskõlas asjaomaste direktiividega, vaid nad peavad ka jälgima, et nad ei tugineks asjaomaste direktiivide sellisele tõlgendusele, mis on vastuolus viidatud põhiõigustega või muude ühenduse õiguse üldpõhimõtetega, näiteks proportsionaalsuse põhimõttega.

Allkirjad